

## **Pita Manénkir Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar**

Pita te Jisas éréképa yárákimp éntér-sámpramp arop ou mekamp arop ankwapono. Jisas pok tenánko, 34 yopwar niamp arake fek Pita máamá pas má kumwi námp te, pirikimpea tukupnap Kristen fárákapamp ninik mek kárákáre sánkria kumwimpon.

Mao Rom mek yakria, Rom taun tokwae táman wokwaek am mek kwatae ninik yakámp Babilon taun tokwaeran wounáp námpon. Am ke fek te arop fárákapao sios mekamp kounteouráp aropan sámpá yampourou napo, Pita arakrá sér, ‘Yiráp mér nap pwar kwapono. Kárákáre fek fokopeyakáp kipo. Aeria maok, Jisas “Ék nanamp”rá séri námpan ninikria, táman yépékrá yakáp kip’rá sénámpon.

<sup>1</sup> Ono Pita Jisas Kraisomp aposelono. Ono máamá pas kumwia yumo Kwaromp firáp arop fárákap, yiráp némp kare mek yakáp mono, ankwap apár Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia, Bitinia, ará mek yakápnep arop, yumonapok sámp-kérép rae. <sup>2</sup> Wokwaek kar Naropwar Kwar yumwan maonámpok korop mwanap wae méria náráponorá nánkárápámpon. Mao takinámp ninik te, maomp Yiki Kor Spiritao yumwan fwapokwapia amwar pwate nánko, yumo fwap Jisas Kraisomp karwaok napo, maomp yirirao yumwan yárárianánko, yumo yiki kukur napon. Onomp ninik te

Kwaro námokuráp ninik fek yumwan yaewouria, yonkwae porokwe sánk nánko, yiráp ninik mek tokwae kari yakanoria nampon. ☆

*Yiki yak kwapwe sámp mwanámp yámar mek yaknámp kar*

<sup>3</sup> Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro. Mao te nomp Jisas Kraiss Tokwaeramp Kwar, tá maomp Naropwarono. Mao te nomwan aropomp tokwae námp te, mao Jisas Kraisen apár me mekamp fárámpea papria, am fek Kwaro nomwan wourékam yiki yak sámp námpon. Am wourékam yiki yak támao nomwan kárákáre sámp nánko, Kwaro nomwan warko érékép naenámp yépék námpono. Nomo te am táman Kwarén ‘Aesio’rá sénámpon. <sup>4</sup> Tá nomo yámar mekamp yiki yak sámp mwanámpria kor yépék námpono. Am yiki yak te turupwi naenámp pourou mono, ankár kwapwe kare ara, akwapea pwar mono. Am te Kwaro yumo sámp mwanapria yámar mek taokeyak námpono. ☆ <sup>5</sup> Yumo Kwarén mér napara, mao náráp kárákáre fek yumwan taokeyak nánko, yumo fwap yakáp mwanapon. Mao yumwan warko érékép nanampria ninik námp te, nánkár yae pwarnámp ke fek érik yak naenámp. ☆

<sup>6</sup> Yumo am sámp mwanámpria warákár napan maak, oukoumwan fae takáre ke fek Kwaro takanorianánko te, fwap yumwan nkwakwe make touwe kwatae korop naenámp. <sup>7</sup> Am taknámp ninik te Kwaro yiráp mér napan nke nae ritea námpon. Nomo wae mérámpon: Nánkár moyak

---

☆ **1:2:** Ef 1:4; 2 Te 2:13; Hi 12:24 ☆ **1:4:** Kl 1:12; 1 Pi 1:23 ☆ **1:5:** Jo 6:28; Ap 20:32; Kl 2:3-4

naenám̄p gol wuri man yiki kukuranoria yankapá nki konapono. Yiráp Kwarén mérnap te golan kámákarea kwapwe kare kare nám̄para, Kwaro am mér te kárákáre kwapweanorianánko, yumwan touwe kwatae korop nám̄pon. Nánkár wakmwaek Jisas Krais érik korop nám̄p fek Kwaro yiráp am méri yakáp nap nkea warákárria érik farákáp naenám̄pon. ☆ <sup>8</sup> Yumo Jisas Kraisén te nke moi napan maok, yumo man warákár tokwae napon. Oukoumwan kor yumo man te nke mo napao maok, yumo man mérria warákára wae napon. Am warákár tokwae te apárokamp kápae kare warákár konap kámákár akwap nám̄para, nomo kar fek sér mwanám̄p pourou mo kareno. ☆ <sup>9</sup> Yumo Kraisén mér nap fek yumwan nopok Kwaro warko érékép nám̄pon.

<sup>10</sup> Wokwaek profet\* fákárerao Kwaro námokuráp ninik fek yumwan warko érékép nanamprianám̄p kar farákápapao maok, am kar fi mér mwaria ninika waeapon. ☆ <sup>11</sup> Kraisomp Spirit am fárákapamp ninik mek yakrá am Kwaro arop érékép naenám̄p karan ninikia yénképria sérrá, “Kraiso nkwakwe make touwe tokwae sámpea, wakmwaek yámar mek pokeaka e tokwae sám̄p naenám̄pon.” Aerámpan maok, am fárákapao turunkrá, “Mae ke fek mao korop naenám̄pon? Am ke fek te apae ankank korop naenám̄pon?” ☆ <sup>12</sup> Kwaro am profet fákáreran wae yénképrá, am fárákapao tére nap táman man yaewouranoria

☆ **1:7:** Jop 23:10; Hi 12:11; Je 1:3; 1 Pi 5:10    ☆ **1:8:** Jo 20:29

\* **1:10:** Profet: “Juda Tére Konám̄p Ninik” Buk 2 fekamp Kware 44 fek nkeae.    ☆ **1:10:** Ais 53:1-12    ☆ **1:11:** Lu 24:26-27

mono. Yumwan táman yaewour mwanapria ninámpon. Kwaromp kar farákápnap aropao oukoumwan yumwan am kar táman farákápnapo, yumwan yaewour naenámpría niapon. Kwaro yámar meknámp Yiki Kor Spirit sámp-kérépeanánko, maomp kárákáre fek am fárákapao Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápnapon. Ensel fárákapao kor am kar táman wawia mér mwar kar napon. ☆

*Nomp ninik yiki kukur yak naenám kar*

<sup>13</sup> Kwaro yumwan takrá éréképnámpara, yumo ankár yiráp ninik fwapokwapia yérék kour kip. Yumo ankár Jisas Kraís érik korop námp fek, Kwaro yumwan ninikria yaewour naenám kwapwe aran kárákáre fek méria niki-sámp yakápn kipo. ☆ <sup>14</sup> Yumo te Kwaromp tárápu ara, yumo wokwaek Kwaromp kar oukoumwan mér moap ke fek te, kíkiank ninik kwatae yaknámp mwaek paokopiapaok paokopi kwapon, ☆ <sup>15</sup> mono. Kwaro yumwan koropenkria éréképnámp te yiki kukurono. Aenámpara, yumo kuri ankár yiki kor kare fek paokop kipo. ☆ <sup>16</sup> Kwaro námoku náráp Buk fek sérrá, “Ono yiki kare yak námpara, yumo kuri ankár yiki kare yakápn kipo.” ☆

*Kwaro nomwan Kraísomp yiri fek yamokwapnámp kar*

<sup>17</sup> Am Kwarén yumo ‘Ayao’rá sér i konap te, mao te aropamp pourou yipi fekampan nkea yurukup mo i konámpon. Mao te nomp ankákárank

---

☆ **1:12:** Mt 13:16-17; Ef 3:10 ☆ **1:13:** Ro 12:2 ☆ **1:14:** Ro 6:19; Ef 4:17-18 ☆ **1:15:** 2 Ko 6:16-18; 7:1 ☆ **1:16:** Wkp 19:2

ninik mek yaknámp ankankan nkerá yurukup i konámpara, yumo ankár táman ninik tokwaeaka, man apápría māmá apár mek yakápnep ke fek yae-párák kare paokop kip. Am te yiráp fi kor némp kare mono. ✧ 18 Yumo wokwaek te yiráp appeyaenámpomp kwatae ninik yumwan yaewour mo námp yumo táman sámpea ampaok paokopi-apon. Aeno oukoumwan te Kwaro yumwan am mekamp yamokwapea érékép námpan yumo wae mér napon. Mao te apárokamp tomoro naenámp ankank, silva ntia gol niamp arake fek yamokwap mono. 19 Mao te Kraiso sumpwiaka yiri kwarákari námp fek nomwan yamokwap námpon. Am Jisasomp yiri te arean tokwae fekamp ni-ampón. Kraiso te ofa sánk mwanap sipsip morokao, maomp pourouk ankáráp youwae kánanke yak mo, ankár yiki kor kare niampono. 20 Kwaro me koum sik oukoumwan apár yoro momp fek, Kraiso takrá tére naenámpria nánapi pwararámpón. Aeno oukoumwan māmá yae pwar naenámp fek, yumwan yaewour nanampria, oukoumwan kar táman Kraiso érik korop námpón. ✧ 21 Mao yumwan yaewour nánko maok, yumo Kwarén mér napon. Kwaro námoku Kraisen apár me mekamp fárámpea paprá, man e tokwae sánk námpón. Aenámpan yumo Kwarén mérria, mao yumwan éréképá pok naenámpria yépékrá yakáp napon.

*Kristen nonopok nounouroup mwanámp kar*

22 Yumo kar kare wawia mántwaok napo, támao yiráp ninik mek yiki kwapwe námpón. Aeria maok, yumo Kristen fárákanap nouroup nap te kwekár

fek nouroup mono. Tak napara, oukoumwan yumo ankár kárakáre fek yiráp ankwapyaenápén nonopok warákáránk kipo. ☆ 23 Am te apae riteanápe yumwan te yiráp sumpwi naenámp naropwaro i konámpnámp oupourouunkia pap mono. Yumo Kwaromp yiki yak sánkria yaká yak konámp karan wawia mántwaok napo, yiki yaká yak konámp Naropwar Kwaro yumwan oupourouunkia pap námpono. ☆ 24 Am táman Kwaromp Buk fekamp karao sérrá, “Arop fárákap ponankor apwar pwae niampono. Mao ti-fákeyakápnap ankank ponankor te apwar fu niampono.

Apwar pwae te yonkwae nánko, fu te apárok pikrínk i konámpono.

25 Aeno Kwar Tokwaeramp kar te ankár yaká yak konámpono.”

Mámá kar te am Kwapwe Kare Kar yumwan farákáp nap támaono. ☆

## 2

*Jisas te yumwi kwapwe yiki yak námp niamp kar*

1 Yumo am wourékam yiki yak sámp napara, nkwakwe make kwatae ninik, kwekárrá sérarria, nkwakwe make poupwekáp i konap ninik ponankor te pwar kipo. Tá arop ankwapamp kápae kare ankankantá kokwarok, tá e-poup sérar i konap, am táman kor pwar kip. ☆ 2 Nomo wae mérámpono, táráp yínk te moman saráp warákár konámpono. Yumo kuri taknámp Yiki

☆ 1:22: Jo 13:34 ☆ 1:23: Jo 1:13; 1 Pi 1:3 ☆ 1:25: Ais 40:6-8

☆ 2:1: Ef 4:22; Je 1:21

Kor Spiritamp ninikan momnám̐p taknám̐p kikiank karrá sámp kip. Am te kwekár i konap ankanként tárapokwamp mono. Am mom te yiráp waempén yaewour nánko, yumo téképá yakápria Kwarént yae-párák yakáp napon. <sup>3</sup> Kwaromp buk fek wounáp kar sérrá, “Yumo Tokwae Karamp aropomp te wae mi nkia, am te nape kwapwe nánko yumo wae mér napon.”

<sup>4</sup> Yumo te ankár maonám̐pok korop kipo. Mao te yumwi \* ankwapao yiki yak nám̐p niampon. Koumteouráp aropao man te kwataean mpweria fár-sinapono. Aenapan maok, Kwaro man nkea ninik nánko, kwapwe kare kare nám̐pantá waeman nánapi pwara nám̐pon. <sup>5</sup> Yumo kuri Kwaromp yiki yak nám̐práp yumwi niampara, Kwaro ‘Yiki Kor Spiritamp yumwi fekamp nap niamp yakápenk’rá ninik nám̐pon. Aenám̐para, yumo te fwap yiki kor pris fákáre yakápria Jisas Kraiso yumwan yaewouri nám̐p fek yiráp waemp Kwarén ofa nám̐p sánk napo, warákár kare naenám̐pon. ☆ <sup>6</sup> Kwaro náráp Buk fek táman arakrá sénám̐pon:

“Yumo wawenke!

Ono yumwi ankárankamp nánapia pwate nanko, nap am fek kárákáre yak naenám̐pon.

Am te kwapwe kareno.

Oukoumwan ono am yumwi te Saion † mek páte nampono.

---

\* **2:4:** Taun Jerusalem wonae fik te yumwi mwar pourouráp tankáp nám̐pon. Am yumwi te sámpea ankwapént koump napo te, kárákaprá akwapea, ankárankamp yumwi niampi yakáp konámpan am fek wounáprá sénám̐pon. ☆ **2:5:** Ro 12:1; 1 Ko 3:11 † **2:6:** ‘Saion’rá sénap te, taun tokwae Jerusalem am Saion faonkwek yak nám̐pon.

Aeno arop man mér námp te,  
nomwan fwapia yaewour moantánia ninik tok-  
wae kwapono,  
fwap tak naenámpon.” ☆

<sup>7</sup> Yumo Kwarén mérnáp arop te Kraisén kwapwe  
kare karenorá ninik napon. Aeno Kwarén mér  
monap aropao nke napo,

“Nap ti konap aropao am yumwi far-sirari nap te  
oukouwman am yumwi te kwapwe kare kareria  
nap woupwi yirip-fákeyak námpon.” ☆

<sup>8</sup> Tá ankwap kar Kwarén mér monap aropan  
ninikia sérrá,

“Mao nke nap fek am te yumwi kánanke-táráp  
arop pu kwae mek pépér i konámp niampon.

Tá yumwi tokwaeran

arop am fek téréképria sikirip konap niampon.”

Am arop fárákap Kwaromp kar ták-sinap te, am  
fárákapao am fek táman sikirip napon. Wokwaek  
Kwaro ‘Mao tak mwanap’rá sérimpon. ☆

### *Nomo Kwaromp firáp yakápnámp kar*

<sup>9</sup> Aeno yumwan te wae Kwaro náráponoria  
nánkáráp tenánko, yumo maomp firáp  
koumteouráp arop yakáp napon. Yumo Kingén  
loturá tére konap pris fákáre yakáp napon.  
Yumo te yiki kare yakápnáp koumteouráp arop  
fákárenono. Yumo te Kwaromp fákáre kareno.  
Mao yumwan wumwiria kwatae ninikamp kirikip  
mekamp éréképá koropea náráp wae kwapwe fek  
párakop tenámpon. Aenánko maok, yumo fwap  
mao kápae kare kwapwe kare ninik yumwan



yaewour námp táman farákáp mwanapono. ☆

<sup>10</sup> Yumo wokwaek te kwaporok yakápiapono. Aeno oukoumwan te yumo Kwaromp firáp arop yakáp napon. Wokwaek te Kwaro yumwan aropomp tokwae námp sámp moi napon. Aeno oukoumwan te wae sámp napon. ☆

*Nomo ankár Kwaromp yae ankore me yakáp mwanámp kar*

<sup>11</sup> Ononamp fákáre, yumo te ankwap némpoukamp aropao koropea mámara apár mek kánanke kwarok ke fek yakáp nap niampono. Aenapantá ono yumwan kárákáre fek arakrá sér rae: Pourou fekampan niniknap ninik kwatae yiráp waempént yorowar námp am te younkwe mwaek sir kipo. ☆ <sup>12</sup> Aeria maok, yumo ankár Kwarén mér monap arop ou mek yae-párak kare paokop kip. Táte am arop fárakapao ‘Yumo kwatae nap’rá sénapo kor, yumo ankár kwapwe kare ninik fek paokopia napo, am táman nkea méria Kwaro koropnámp yae fek maomp e sakap mwanapono. ☆

<sup>13-14</sup> Yumo ankár aropamp kápae kare lo karwaok paokop kip. Kíngo tokwae kari yak námpono. Yumo ankár maomp karwaokria, gavmanén kuri mao sénámpaok mwanapono. Am arop fárakap te kingo tirá kérép nánko, koropea sokoronap arop fárakapan nopok touwe kwatae nénkria, kwapwe karenap aropamp e sakap mwanapono. Yumo te ankár Tokwae Karan ninikria, am fárakapamp yae ankore mek yakáp napo maok, mao Kwaromp e sakap mwanapono.

---

☆ **2:9:** Kis 19:5-6; Ais 9:2; Ef 5:8 ☆ **2:10:** Hos 1:10; Ro 9:25; 1 Pi 1:3 ☆ **2:11:** Ga 5:16-17,24 ☆ **2:12:** Mt 5:16

15 Kwaro yumwan takenkria warákár námp te ará: Yumo kwapwe kare ninik fek paokop napo, épépérép aropao yumwan épérépnámp kar sér mwaria napao kuri, yumwan nkea wampwe pwar mwanapono. ☆ 16 Yumo te ankár kwatae ninikao yumwan sámp-fákap naeane. Amwar kar yakáp kip. Yumo te, nomo waeman amwar yakáp námpara, nomo e-poup fwap kwatae ninik mwarrá niniki kwapono. Yumo te ankár amwar yakápria maok, Kwaromp tére arop yakáp kipo. 17 Arop ankwapan kokwae kwapono. Yumo arop kápae karean ponankor warákárria yiráp Kristen ankwapyaenápén nounouroup kipo. Yumo ankár Kwarén apápria, ankár gavmanén e tokwae sánk kipo. ☆

*Kraisoinámpaokria touwe sámp mwanámp kar*

18 Yumo tére konap arop yumo te ankár yumwan éréképá yakápnap aropamp yae ankore mek yakápria, maomp kar wará ampaok kipo. Yumwan kwapwe kare porokwe fek éréképá yakápnap arop fárákan sarápi kwapono. Yumwan kwatae sokororá éréképá yakápnap arop fárákan kor maomp yae ankore mek yakáp kip. 19 Tá kare, yumo Kwaromp ninikaok paokoprá am arop fárákapamp tére napo, am fárákapao yumwan kwaporok touwe kwatae sánk napo te, yumo am táman sámp nap te, Kwaro take táman warákár námpono. ☆ 20 Táte yumo kwatae sokoro napo, am arop fárákapao yumwan am fek fupuk napo, yumo touwe sámpria te,

yumo am fek apae ankank sámp mwanapanáp, mono. Aeno táte yumo kwapwe kare ninik fek tére napan maok, yumwan am arop fárákapao fupuk napo, yumo touwe sámp nap te, Kwaro am táman warákár námpon. ☆ <sup>21</sup> Kwaro yumwan wumwiri nám te am take pourouráp ninikaok mwanapria ninámpon. Am te apae riteanápe, Kraiso yumwan yaewour nanampria touwe sámpámpon. Aenámpara, ami nám támao yumwan yénkép nángo, yumo fwap ampaok mwanapono. ☆ <sup>22</sup> Mao te kwatae ninik moria, arop wawap fek maomp táp meknám kwekár kar kwatae oukur moimpon. ☆ <sup>23</sup> Man kar wouroumpapo, nopok kuri kar wouroump moimpon. Mao touwe sámpámpao maok, am fek yopor moria, am ponankor kápae kare ankank yae-párák kare Kwaromp yaek sánkámpon. ☆ <sup>24</sup> Kraiso nomp kwatae ninik maomp pourouk sámpea, yaopwae porokopramp fek sumpwimpon. Mao takimp te nomo kwatae ninik ponankor pwararea yiki yak sámpea Kwaromp yae-párák kare ninikaok saráp paokop mwanámpani námpon. Mao pourouk touwe sámp nám fek táman yiráp pouroukamp touwe fwapokwapi námpono. ☆ <sup>25</sup> Wokwaek te yumo sipsipaoi kwapnám mwae kup nke moia épépéréprá paokop naponono. Aeno oukoumwan te yumo wae yiráp waemp taokeyak naenám Kraisonámpok arári koropea yakáp napon. ☆

---

☆ **2:20:** 1 Pi 4:14 ☆ **2:21:** Mt 16:24 ☆ **2:22:** Ais 53:9 ☆ **2:23:** Ais 53:7; Ro 12:19 ☆ **2:24:** Ais 53:5-6; 2 Ko 5:21 ☆ **2:25:** Jo 10:11

### 3

*Poumou anánkwapou yae-párák tankáp mwanap kar*

<sup>1-2</sup> Tá taknámp yumo poumou nap mekamp kounteou yumo ankár yiráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakáp kipo. Táte yiráp poumou-tárápu ankwap fárákap Kwaromp karwaok mo napao kor, kounteou yiráp kwapwe kare ninikan nkeria, yumo ankwap kar sér mo napo kor, fwap Kwaronámpok korop mwanapon. ☆ <sup>3</sup> Érik arop nke nap fek pourou yipi fek saráp pwi yak naenámp ankank, me pwae mek mopor i konap, tá gol yumukwap konap, tá waempyam kwapwe yirimp konap ninik fek ninik tokwae kwapon. <sup>4</sup> Kwaro nke námp fek pwi yaknámp mopor ankank te yonkwae porokwe fekria sánánkar kar yakáp konap am te turupwi mo naenámpara, yumo ankár am táman yiráp ninik mek tirá kák kipo. ☆ <sup>5</sup> Wokwaekamp kounteou Kwarén méria yiki kare yakáprá, náráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakápria, am take pourouráp ninik mekamp ankank mopor kwapwe niamp am takiapon. <sup>6</sup> Wokwaek kar Sara kor take pourouráp ninik fek yakria Abrahamomp karwaok akwaprá Abrahamén ‘Náráp Tokwae Kar’rá sérimpon. Yumo kwapwe kare ninik nap ara, yiráp poumou-tárápuan te apaeran apáp mwanapanáp, yumo te Saramp tárápu niamp.

<sup>7</sup> Yumo kounteou tinap arop fárákap, yumo kor yiráp kounteouran yurukupia kárákáre mo

---

☆ **3:1-2:** 1 Ko 7:12-16; Ef 5:22-24; Ta 2:4-5    ☆ **3:4:** 1 Ti 2:9-10

nap wae mér napon. Aenapan maok, Kwaro náráp yiki yak sánk naenámp am te mao kuri yumont sámp mwanapara, yumo ankár yiráp kounteouran yae-párák kareria yaewour kip. Táte yumo am nínikaok yakáp nap te, yumo Kwarén kar toropwap mwanap ke fek kour-sinaenámp ankank yak mono. ☆

*Kristen ankárankamp pourouráp nínik fek yakáp mwanámp kar*

<sup>8</sup> Ono oukoumwan mámara kar má wae táman séri pwar nae rae: Yumo ponankor ankár pourouráp nínik fek yakápria, ponankor aropan aropomp kip. Yumo ankár yiráp Kristen ankwapyaenápen nounouroup karria, yumo sáran ankwapan nínikria yaewourria, yumokunap nínik te wampwe pwar kipo. <sup>9</sup> Táte arop ankwap fárákapao yumwan kwatae sokoro napo kor, yumo nopoki kwapon. Táte yumwan wouroump kar sénapo, nopok kuri yumo am fárákan kar kwatae séri kwapono. Yumo nopok am fárákan ‘Ourour kwapwe sánkae’ ria Kwarén sér kip. Am te apaerianápe Kwaro yumwanmékir ourour sánkámpara. ☆ <sup>10</sup> Am te Kwaromp Buk fekamp karao kor arakrá sénámpon:

“Arop kwapwe kare yakrá warákár fek yak naeria námp kwamp te, maomp táp meknámp ankwapan kar kwatae sérrá, ankwapan kwekár kar sér mo i konámpono.

<sup>11</sup> Mao te ankár kwatae nínik te younkwek sánkea

---

☆ **3:7:** Ef 5:25-30; Kl 3:19 ☆ **3:9:** Mt 5:44; Ef 4:32; Ro 12:16-18; 1 Te 5:15

kwapwe kare ninikaok saráp kun.  
 Mao te ankár náráp ankwapyaenápént  
 ankárankamp ninik fek  
 yonkwae porokwe fek yak naenámp ninik táman  
 kárákárerá sámp kun.

<sup>12</sup> Am te apae riteanápe?

Kwaro yae-párák yakápnap aropan taokeyakria  
 am fárákapao kar toropwap napo,  
 woupwi pátea wawi konámpon.  
 Aeno kwatae ninik fek paokopnap arop fárákan  
 te  
 Kwaro man warákár mo i konámpon.” ☆

*Nomo kwapwe kare ninikaok paokop námp fek  
 touwe sámp mwanámp kar*

<sup>13</sup> Táte yumo kwapwe kare ninikaok paokop  
 mwaria kárákáre napo te, yumwan wa kwatae  
 sokoro naenámpon? Mono. ☆ <sup>14</sup> Táte yumo yae-  
 párák kare ninikaok paokop nap fek, yumwan  
 touwe kwatae sánk napo te, yumo táman warákár  
 kip. Tá yumwan apáp mwanap kar sénapo,  
 am táman korokopea ninik tokwae kwapono.  
 ☆ <sup>15</sup> Yumo ankár Krai ankárankampan yiráp  
 ninik mek tokwae kar papea paokop kip. Ae-  
 napo, yumo Kwaromp kwapwe kare ankank sámp  
 mwaria yépék nap táman yumwan turunk napo  
 te, koupour nopok sér mwanap kar nánap i ko  
 sér kip. <sup>16</sup> Takria maok, yumo kar tae fek séri  
 kwapono, sánánkar kwapwe kare ninik fek sér kip.  
 Tá yumo am sénap mek kwatae ninik yak mo námp  
 mér mwanapon. Takria maok, yumo Kraisomp

☆ **3:12:** Sng 34:12-16 ☆ **3:13:** Snd 16:7; Mt 10:28; Ro 13:3

☆ **3:14:** Kl 4:6; Hi 10:5-6; 1 Pi 2:15

nínikaok kwapwe kare nínik fek paokop nap fek arop fárakapao yumwan wouroump séri napao, warko yumwan nkea pwarápae sámp mwanapon. <sup>17</sup> Aeno táte Kwaro nomo kwatae nínikaok paokopria am fek touwe sámp nánko te, Kwar te nomwan warákár mono. Aeno táte Kwaro nomo kwapwe kare nínikaok námp fek nomo fwap touwe sámp mwanaprianánko te, am te fwapono.

*Kraiso sumpwianámp kwatae nínik torokor-inámp kar*

<sup>18</sup> Tak námpara, nomo Kraisen kor nínik mwaro. Mao te yae-párak kare aropao maok, nomp kwatae nínik tirá épéria, Kwaronámpok éréképa korop naeria, kwatae nínikráp arop nomo niampia, nomwan ér-pwarará sumpwi námp. Mao te ankárank por sumpwi námp támaono, warko sumpwi mono. Mao te apárok arop kare yak nánko, faropá papea napo, warko fárámpea, maomp waemp te ankár yiki yaká yak námp. <sup>19</sup> Mao te waemp yakria maok, akwapeaka fákapa yakápnap waemp fákáreran Kwaromp Kwapwe Kare Karan fárakápámpon. ☆ <sup>20</sup> Am waemp fákáre te wokwaek Noa sip yoroianámp ke fek yakápap fek Kwaromp kar ták-sirapan maok, Kwaro nopok am fárakapan koupour touwe kwatae sánk mono. Mao am fárakapan yépékrá akwapámpon. Táte am sip mek te, arop náre mono, yukupuk kounteouráp aropao saráp am mek yae-párak yakápria, ént mek sumpwi moiapon. ☆ <sup>21</sup> Am éntenk tokwae te nomwan oukoumwan aropao ént mek néria érik foroprá kák napan wounáp

☆ 3:19: Ef 4:9-10; Fl 2:9-10 ☆ 3:20: Stt 7:7

námpon. Am ént mek nérap fi te yiráp pouroukám  
 ouman yárár mono. Am te yumo Kwarén ‘Yinomp  
 ninik mek yiki kukarrá papamp’rá toropwapnap  
 kar támaono. Jisas Kraiso mao sumpwiaka fárámp  
 námp fek maok, Kwaro nomwan érékép námpono.  
<sup>22</sup> Mao wae yámar mek pokea Kwaromp yae-párák  
 mwaek tank nánko, kápaé kare nkwakwe make  
 kárákárenap ensel, eráp ensel maomp yae ankore  
 mek yakáp napono. ☆

## 4

*Nomo wokwaekamp ninik ankár pwar  
 mwanámp kar*

<sup>1</sup> Kraiso náráp pourouk touwe sámpámpara,  
 yumo kuri ankár kárákáre fek mao touwe  
 sámpámp niamp ninik sámp mwanap nánap kipo.  
 Am te apae riteanápe, arop náráp pourouk touwe  
 kwatae sámpeanámp kwamp te, mao kwatae  
 ninik i konámp ninik te waeman ankár pwar  
 konámpon. ☆ <sup>2</sup> Aenapara, yumo oukoumwan  
 yiki yakápnep ke fek warko yumokunap ninikaok  
 paokopi kwaponno, mono. Yumo ankár Kwaro  
 warákár konámp ninikaok saráp paokop kip. ☆  
<sup>3</sup> Yumo Kwarén mér monap aropao warákár  
 konap kwatae ninikaok te wae paokopia pwi  
 napono. Am ninik te ará: Koumteouén yi fek nkea  
 kíkiankrá kokopor i konap ninik, táte toupour  
 fek mwaek fir kíkiankrá paokop i konap ninik,  
 mánmán ént kwatae fépérrá, mánmánria kwatae  
 sokoro i konap ninik, tá pwarápae mwanap

☆ **3:22:** Jo 3:5; Ro 6:4; Ef 1:20-21; Ta 3:4-5 ☆ **4:1:** 2 Ko 5:15

☆ **4:2:** 1 Jo 2:16-17



yaknámp ankank méntér kwekár kwarén lotu i konap ninik kwatae kare. ☆ <sup>4</sup> Aeno yumo oukouwman te am take pourouráp ninik am arop fárákapént tak mo nap ara, am fárákapao yumwan nkea korokopria am fek yumwan wouroump kar sénaponono. <sup>5</sup> Aeno nánkár wakmwaek te am arop fárákapao námokuráp kwatae ninik fi Kwarén farákáprá sér mwanaponono. Am Kwar Tokwae te yiki yakápnap arop fárákap, sumpwinap arop fárákap méntia am fárákapan ponankor fwap yurukup naenámp. <sup>6</sup> Sumpwinap arop fárákapao wawanáponoria, Kraiso am fárákapan Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápámp. Wokwae yiki yakápap ke fek, Kwaro kápae kare aropanimpnám taknámp am fárákapan touwe kwatae sánkámpan, oukouwman te wae Kwaromp Kwapwe Kare Kar wawiaka, maomp waemp te fwap yiki yak konám Kwaro yak námpnám taknámp mwanaponono. ☆

### *Spiritao sánknám ourouramp kar*

<sup>7</sup> Kápae kare ankank ponankor pwar naenámp te wae wonae fik námpon. Aenámpara, yumo ankár yonkwae kour fek mér karrá Kwarén kar toropwap saráp yakáp kip. <sup>8</sup> Yumo Kristen ponankor ankár kárakáre fek nonopok aropomp kip. Am aropompnap ninik tokwae támao maok, ponankor kwatae ninikan oupouroup konámpon. Am ninik te ankár kápae kare ninik kwapwe kwe-pwarámpon. <sup>9</sup> Yiráp Kristen ankwapyaenáp yiráp

némpouk korop napo, yumo éréképea man yae-párák kare yaewour kip. Yumo am tére te kok-wae kwapono. ☆ <sup>10</sup> Yumo ankákárank ponankor Kwaromp ourour wae sámp napara, am ourour táman fwapia taokeyakáprá, am fek yiráp Kristen ankwapyaenápén yaewour kipo. <sup>11</sup> Táte arop Kwaromp kar farákáp námp te am ourour fek tapek ankár Kwaromp kar kareran farákáp kuno. Táte arop ankwap, ankwap fárákapan yaewour námp kwamp te, ankár Kwaro ourour sánkámp kárakáre fek tapek yaewour kuno. Yumo Jisas Kraisompara, takrá tére napo, arop fárákapao táman nkea mao Kwaromp e sakap mwanapon. Jisas Krais mao te wae tokwaerápao ponankor arop fi oupouroupea yaká yak námpono. Máte kareno. ☆

*Nomo Kraisompara, touwe sámpria warákár mwanámp kar*

<sup>12</sup> Ononamp fákáre, yumo Kristeni nap fek aropao yumwan kwatae sokoro napo, yumo am táman nkeria korokopea yumo am te nomo sámp mo mwanámpan mpwe ninikitea yonkwae touwe fopoi kwapono. <sup>13</sup> Mono. Kraisó sámpámp ni-amp touwe tokwae sámp napara, yumo am táman warákár kipo. Nánkár wakmwaek mao náráp wae tokwaerént érik korop nánko, yumo nkea yonkwae kárámpria warákár tokwae mwanapon. <sup>14</sup> Yumo Kraisompara, arop fárákapao am fek yumwan wouroump kar sénapo te, yumo fwap warákár mwanapon. Am te apae riteanápe, Kwaromp Spiritamp wae kwapwe yumont yak

námpan nkeria napon. ☆ 15 Takria yumo ou mekamp arop ankwap ankárankampao arop sámp-wouroump, oukun, nkwakwe make kwatae ninik, ankwapao tére nap mek akwapea énounkouprá maomp ninik sámpá yampourourá, mak nánko, am fek touwe sánk mwanape. 16 Aeno táte yumo arop Kristen yakáp kour nap fek touwe sámp nap kwamp te, yumo am táman pwarápaé kwapono. Yumo waeman e Kristen yakáp napara, Kwarén aesioria warákár kipo. ☆

17 Arop ponankor kot mwanap ke te wae korop námpon. Am ke fek te Kwaro náráp firápanmékir kot naenámpon. Aeno mao nomwanmékir kotrá akwapria Kwaromp Kwapwe Kare Kar ták-sir konap arop fárákapan te mokop naenámpon? 18 Am te Kwaromp Buk fekamp karao sénámpon:

“Tá yae-párák kare arop fárákapan érékép naenámpon,

wuriman kour-sir tae morok nánko te,

Kwarén younkwe sirarea

kwatae ninik i konap arop fárákapan te

mokop naenámpon?” ☆

19 Aenámpara, arop ankwap fárákap Kwaro yumwan takanorianánko, touwe sámp nap kwamp te, yumoku yae-párák kare ninik fek yakápria yiráp pourou ponankor Kwaromp yaek sánk kip. Mao námoku yumwan yoroi námpara, mao yumwan sénámpaokrá ankár taokeyak námpon.

## 5

*Kwaromp firáp taokeyakáp konap arop fárákapan sénámp kar*

<sup>1</sup> Taknámp ono kuri sios taokeyak konampara, Kwaromp sios taokeyakáp konap arop fárákap yumwan sénae rae: Ono wae onokump yi kare fek nke nanko, Krais touwe sámp námpon. Aenámpara, nánkár wakmwaek ono kuri yumont nomo ponankor Krais Jisasént wae tokwae fek yakáp mwanámpon. Aeria namp kwamp, ono yumo Kristen taokeyakáp konap yumwan ‘Arakrá tére kip’ ria sér rae: <sup>2</sup> Kwaro náráp sios yiráp yaek sipsipnámp araknámp párapop tenámp te, yumo ankár fwapia taokeyakáp kip. Takria yumoku te tére kokwae napo, aropao saráp yumwan fopwaok mwanape. Ankár yumoku támao Kwaromp nínikaokria am tére táman warákárrá tére kipo. Yumo te téreria, am fek mani sámp mwanap nínik tokwae kwaponono. Yiráp nínik te am arop yaewourrá tére mwanap támanmékir warákárrá tére kipo. ☆ <sup>3</sup> Yumo te arop nununkwi niampi yakápria, Kwaro náráp firáp arop yiráp yaek párapop tenámp apárok nérrá kák mwanape, mono. Yumo te ankár Kwaromp arop fákáreran kwapwe kare paokopan yénkép napo, am fárákapao kor táman nkea mántwaok mwanapon. ☆ <sup>4</sup> Yumo takia napo te, sipsip taokeyakápnep fákáreramp Arop Tokwae mao námoku érik koropnámp ke fek yumwan nopok yaká yak naenámp ankank nénk naenámpon.

---

☆ 5:2: Ap 20:28 ☆ 5:3: Jo 13:14-15; Fm 1:14; 1 Ti 4:12; 5:1

*Nomokunámp ninik wampwe pwar mwanámp kar*

<sup>5</sup> Táte taknámp arop ménki-tarápu yumo kor manénkir mérnáp arop fárákapamp yae ankore mek yakáp kipo. Aeria yumo ponankor yumoku te wampwe pwarará, yiráp Kristen ankwapyaenámpomp yae ankore mek yakáp i konap ninik fek saráp yakáp kip. Am te Kwaromp Buk fekamp karao arakrá sér:

“Námo mwar kwapwe kare namponoria waenámp aropan te

Kwaro man far-pwar konámpono.

Aeno námoku te wampwenorianámp aropan maok,

Kwaro man aropomp i konámpon.” ☆

<sup>6</sup> Ae konámpara, yumo ankár yumokuráp ninik te wampwe pwarará, Kwaromp kárákáre kor yae ankore mek yakáp kip. Tak napo maok, mao námoku pátenámp yae fek yumwan e kwapwe sánk naenámp. ☆ <sup>7</sup> Mao námokuráp aropomp ninik fek yumwan taokeyak konámpara, yiráp touwe kwatae sámp nap, tá yiráp nkwakwe make ninik tokwae nap am te ankár Kwaromp yaek pap kipo.

☆

<sup>8</sup> Yumo ankár yae-párak kare ninik fek yérék kour kip. Satan te yiráp yopor aropono. Mao laionao mémenkip kar fek aráp tokwaerá arop yampá fánaeriaka oupourounkrá yarak i konámp niampono. <sup>9</sup> Yumo te ankár Kwarén mér nap kárákáre fek fokopeyakápria Satanén kwe-pwar kip. Yumo wae mér naponno, yiráp Kristen

ankwapyaeñáp ponankor kápae kare apárok yakáp napao kor yumonapnám taknám touwe kwatae sámprá yakáp naponó. ☆ 10 Kwar te ponankor aropomp fi kor támaono. Mao yumwan wumwiria érékép nám te, yumo Kraisompara, ankár Kwaromp wae kwapwe fek yaká yakáp mwanapon. Aenámpara, yumo fae tákare ke fek touwe sám nap te, nánkár wakmwaek mao námoku yiráp waemp warko fwapokwapi kákeaka, yiráp mér nap mek kárákare nénk nánko, yumo kárákare fek fokoheyakáp mwanaponó. ☆☆ 11 Kwar te yaká yak konám kárákare tokwaeráponó. Kare karonó.

### *Pwar naerianám kar*

12 Ono Sailasén mámá kar fae tákare fek farákáp nánko, yiráp por kumwi námponó. Ono man ninik nám te, mao te nomp Kristen ankwapnáp karenó. Mámá pas fek te, ono yumwan Kwaro aropompria tére konám ponankor ninikan yumwan yénkép námpan sénaeria nae. Onomp ninik te yumo am Kwaro néknám ninik ponankor tia am fek kárákare fek fokoheyakáp kipria nampon. ☆

13 Babilon mek yakápnáp Kristen farákap te Kwaro yumont náráponoria nánkáráp tenánko yakáp nap, am farákapao yumwan ‘Gude’rá sénaponó. Mako Kwaromp tére námpara, onomp táráp niamponó. Mao kor yumwan ‘Gude’rá

---

☆ 5:9: Ef 6:11-13; Je 4:7 ☆ 5:10: 1 Te 5:23-24 ☆ 5:10: Ro 8:18; 2 Ti 4:17-18 ☆ 5:12: Ap 15:22

sénámpon. ☆ 14 Yiráp nounouroupnáp níník yénkrá yiráp ankwapyaenápén yae koukoupwiyak kip.

Onomp níník te yumo Kraisént yakáp napara, yiráp níník porokwe fek yakanoria nampon.

**Kwaromp Kwapwe Kare Kar  
The New Testament in the Karkar-Yuri Language of  
Papua New Guinea  
Nupela Testamen long tokples Karkar-Yuri long  
Niugini**

Copyright © Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Karkar-Yuri

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

7103f8db-88c2-5fec-8ac4-0edfac04e885